Aan de Gemeenteraad Meppel

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk 1662603/1662604

Behandeld door Werk en Meedoen

Telefoon 14 0522 Bijlage(n) 1 Datum

Onderwerp Ontwikkelen GKB

Geachte leden van de raad,

In deze brief informeren wij u over de laatste ontwikkelingen rondom de Gemeentelijke Krediet Bank (GKB). Deze informatie wordt gedeeld in de raden van de gemeenten Assen, Hoogeveen en Meppel. Dit zijn de drie gemeenten die bij de Gemeenschappelijke Regeling (GR) GKB zijn aangesloten. De informatie in deze brief is opgesteld in opdracht van het Dagelijks Bestuur (DB) van de GKB en besproken in onze raadsvergadering van 30 juni 2022.

Aanleiding
Op 26 januari jl. heeft het DB van de GKB het voorgenomen besluit genomen over te gaan tot vervreemding GKB. Dit voorgenomen besluit heeft een voorlopig karakter en moet nog worden bekrachtigd door het AB en de drie colleges. Ook heeft u als raad de mogelijkheid een zienswijze in te dienen op het besluit. Verderop in deze brief wordt het besluitvormingsproces nader toegelicht.

In de brief van 2 februari 2022 bent u over bovenstaande geïnformeerd. Voor de volledigheid is deze brief in de bijlage toegevoegd. In onderliggende brief informeren wij u over de stand van zaken en het vervolg.

Stand van zaken
Om te komen tot een definitieve uitspraak over het voorgenomen besluit tot vervreemding van de GKB spelen drie factoren een belangrijke rol:
1. De vorming van een nieuw DB GKB. Inmiddels is bekend wie namens de drie eigenaren het DB GKB gaan vormen. Dat zijn wethouder Staal namens de gemeente Assen, wethouder Zwiers namens de gemeente Hoogeveen en wethouder Bos namens de gemeente Meppel.
2. Het uitvoeren van een impactanalyse. De impactanalyse moet inzicht geven in de impact van het voorgenomen besluit tot vervreemding GKB. Naar verwachting zullen de uitkomsten van de impactanalyse in het najaar 2022 beschikbaar zijn.
3. Het advies van de Ondernemingsraad GKB. De ondernemingsraad van de GKB is gevraagd een advies op te stellen. Om dit advies af te kunnen ronden heeft ook de ondernemingsraad de uitkomsten van de impactanalyse nodig.

Besluitvormingsproces voorgenomen besluit vervreemding
Zodra de impactanalyse en het advies van de ondernemingsraad GKB beschikbaar zijn, zal het DB GKB zich buigen over de uitkomsten en een definitief besluit nemen over het voorgenomen besluit tot vervreemding. Afhankelijk van de uitkomst hiervan, zal het besluit worden voorgelegd aan het AB GKB. Vervolgens wordt het besluit ter vaststelling aangeboden aan de drie colleges. Daarna zult u als raad in de gelegenheid worden gesteld om eventueel een zienswijze in te dienen op het besluit. Later in het proces is het aan u als raad om het college toestemming te geven de GR GKB definitief te beëindigen.

Gezamenlijke raadsbijeenkomst september 2022
Naast de hierboven genoemde momenten willen we uw raad nauw betrekken bij dit proces. Te beginnen met een gezamenlijke raadsbijeenkomst in september 2022. In deze bijeenkomst willen we u verder informeren over de stand van zaken en het vervolgproces. Via uw griffie ontvangt u de exacte datum van de bijeenkomst en de eventuele stukken.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders,

A.J. Kastelein	R.T.A. Korteland
secretaris	burgemeester

Bijlage 1: informatiebrief GKB 8 februari 2022

Aan de gemeenteraad Meppel

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk 1589845/1589851

Behandeld door Werk en Meedoen

Telefoon 14 0522 Bijlage(n) Datum 8 februari 2022

Onderwerp informatiebrief GR GKB

Geachte leden van de raad,

In deze brief informeren wij u over de laatste ontwikkelingen rondom de Gemeentelijke Krediet Bank (GKB). Deze informatie wordt gedeeld in de raden van de gemeenten Assen, Hoogeveen en Meppel. Dit zijn de drie gemeenten die bij de Gemeenschappelijke Regeling (GR) GKB zijn aangesloten. De informatie in deze brief is opgesteld in opdracht van het Dagelijks Bestuur (DB) van de GKB en besproken in onze collegevergadering van 8 februari 2022. Naast uw raad worden ook de medewerkers en de DVO-gemeenten geïnformeerd over de stand van zaken.

Twee toekomstscenario's
In 2020 en 2021 hebben wij u een aantal keren geïnformeerd over de ontwikkelingen rond de GKB en de processtappen die we in gang hebben gezet om tot een toekomstvisie voor de GR GKB te komen. Zoals bekend kampt de GR GKB al jaren achtereen met tekorten die niet binnen de begroting of reserves zijn op te vangen. Dit brengt risico's met zich mee voor de gemeenten Assen, Hoogeveen en Meppel, als eigenaren van de GR GKB. Het DB van de GKB heeft in het voorjaar 2021 de opdracht gegeven om een tweetal scenario's voor de lange termijn nader te onderzoeken en ondertussen voor de korte termijn al in te zetten op stabilisatie. Voor dit laatste is onder andere het management van de GKB versterkt. Er zijn twee toekomstscenario's nader uitgewerkt:

1. Stabilisatie: GR behouden, met een aantal (vaste) DVO-gemeenten/ partners.
2. Verzelfstandiging/vervreemding: beëindigen van het eigenaarschap, opheffen van de GR en de GKB over laten nemen door een derde partij.

Voorgenomen besluit
Het DB GKB heeft in december 2021 de onderzoeksresultaten van beide scenario's ontvangen en deze zorgvuldig beoordeeld aan de hand van het

opgestelde afwegingskader. Over de inhoud van dit afwegingskader bent u in de brief van 15 september 2021 geïnformeerd.

De uitwerking van de beide scenario's heeft veel inzicht gegeven in de mogelijkheden en onmogelijkheden voor de toekomst van de GR GKB.
Op basis van de uitkomsten heeft het DB van de GKB op 26 januari jl. het voorgenomen besluit genomen om te kiezen voor het toekomstscenario vervreemding, in de vorm van een Europese aanbesteding voor de activiteiten van de tweedelijns schuldhulpverlening. Het gaat om een voorgenomen besluit, dat nu voor advies naar de Ondernemingsraad van de GKB gaat. Afhankelijk van de uitkomst van dit traject wordt het besluit vervolgens bekrachtigd door het Algemeen Bestuur van de GKB en definitief vastgesteld in de drie colleges van B&W. Daarna zult u als raad in de gelegenheid worden gesteld een eventuele zienswijze in te dienen op het besluit.

Overwegingen die ten grondslag liggen aan het voorgenomen besluit
Voor het Dagelijks Bestuur staat voorop dat bij de keuze voor de toekomstige koers enerzijds de kwaliteit en continuïteit van dienstverlening aan onze inwoners op de lange termijn essentieel zijn. En anderzijds ook het belang van werkgelegenheid en perspectief voor de werknemers, die de afgelopen zes jaar in een proces van reorganisatie hun werk hebben gedaan. Verder hebben de volgende overwegingen een rol gespeeld bij het nemen van het voorgenomen besluit:

1. De ontwikkelingen in de schuldhulpverlening vragen om een andere organisatie.
2. De financiële risico's voor de drie GR-gemeenten zijn niet meer acceptabel.
3. De ontstane onrechtmatigheid is niet wenselijk.
4. Er is voldoende kwaliteit en animo bij organisaties in het schuldendomein.

1. Ontwikkelingen in de schuldhulpverlening vragen om een andere organisatie
De dienstverlening op het gebied van schuldhulpverlening is de afgelopen jaren ingrijpend veranderd. Alle gemeenten hebben ingezet op het zoveel mogelijk oplossen van de problemen in de eerstelijns schuldhulpverlening en in het voorliggend veld. Hierbij ligt de nadruk op preventie en vroegsignalering. Daarom is de toegang en regie verplaatst van de tweede naar de eerste lijn: van de GKB naar de lokaal georganiseerde toegang. Deze inhoudelijk gewenste ontwikkeling heeft tot gevolg dat het aantal schuldhulpvragen voor de GKB structureel is verminderd. Deze ontwikkeling vraagt om een andere organisatie, enerzijds vanuit financieel oogpunt, anderzijds om de gewenste kwaliteit te kunnen leveren. Naar verwachting blijft de geschetste dynamiek in dit domein aan de orde. Dit vraagt om flexibiliteit, die door het anders organiseren en inkopen beter vorm te geven is.

2. Financiële risico's niet meer acceptabel
De GR GKB is niet opgericht als een onderneming, maar als samenwerking tussen gemeenten, om de belangen op het gebied van schuldhulpverlening te behartigen. Het is daarmee een vorm van verlengd lokaal bestuur. Het DB constateert dat deze oorspronkelijke bedoeling niet overeenkomt met de huidige situatie. Het merendeel van de omzet van de GKB komt voort uit contracten met DVO-gemeenten, en daarmee opereert de GR als marktpartij. In deze situatie is sprake van een ondernemersrisico dat eenzijdig bij de drie GR leden als eigenaar ligt. Deze situatie is onwenselijk en niet acceptabel.

3. Onrechtmatigheid niet meer wenselijk

Uit het onderzoek naar het scenario stabilisatie blijkt dat de GR GKB voor een stabiele toekomst afhankelijk blijft van contracten met een groot aantal DVO-gemeenten. Voor alleen de drie GR-gemeenten levert de GR GKB te hoge kosten en te weinig rendement.
Het probleem is dat de drie eigenaar-gemeenten formeel onrechtmatig handelen wanneer het aantal DVO-contracten in stand wordt gehouden. Volgens de wettelijke aanbestedingsregels zouden we op dit moment formeel het afnemen van diensten bij onze eigen GR moeten aanbesteden. Dit omdat er niet langer uitgegaan kan worden van quasi-inbesteden. Om uit te kunnen gaan van quasi-inbesteden moet de GKB namelijk meer dan 80% van de activiteiten voor de drie GR-gemeenten uitvoeren. Door financieel afhankelijk te blijven van een groot aantal DVO-gemeenten kunnen we niet voldoen aan de wettelijke aanbestedingsregels. Vanuit het oogpunt van rechtmatigheid is dit op termijn niet houdbaar.

4. Voldoende kwaliteit en animo in de markt

Conclusie uit het onderzoek naar het scenario stabilisatie is dat de GKB-organisatie, die alleen dienstverlening verricht voor de drie GR-gemeenten, financieel niet gezond te maken is. Ook is de GKB in dat geval bij complexe dossiers niet in staat voldoende kwaliteit in de dienstverlening te leveren. In het onderzoek naar het scenario vervreemding is verkend of andere organisaties voldoende kwaliteit bieden en animo hebben voor het uitvoeren van de gevraagde dienstverlening. Uit die verkenning bleek dit inderdaad het geval te zijn. Directe overname door een andere partij is echter vanwege aanbestedingsregels wettelijk gezien niet mogelijk. Daarom is in het voorgenomen besluit gekozen voor een proces van vervreemding in de vorm van een Europese aanbesteding.

Wat gaat er gebeuren op het moment dat het voorgenomen besluit definitief wordt?

Mocht het voorgenomen besluit definitief worden, dan zal een periode van ca. twee jaar volgen, waarin op zorgvuldige wijze vorm wordt gegeven aan het afbouwen van de GR GKB en het voorbereiden en realiseren van de aanbesteding. Gedurende die periode zal de aandacht gericht zijn op:

- Stabilisatie van de organisatie en de continuering van de dienstverlening volgens het plan van aanpak dat de directie voor het scenario stabilisatie heeft opgesteld. De dienstverlening aan de drie eigenaar-gemeenten en de elf DVO-gemeenten wordt tot 2024 volgens afspraak uitgevoerd. Parallel daaraan worden de DVO-contracten afgebouwd en worden de kosten zo laag mogelijk gehouden.
- Samen met de directie, de OR en de vakbonden afbouwen van de GR GKB. Er worden een overgangsplan en een beëindigingsplan opgesteld. Op basis van deze plannen nemen de drie colleges een voorgenomen besluit over de definitieve beëindiging van de GR GKB en de manier waarop hier vorm aan wordt gegeven. Dit voorgenomen besluit wordt ook voorgelegd aan de OR.
- Het voorbereiden van de aanbesteding door een intergemeentelijke projectorganisatie. Het streven is dat deze aanbesteding per 1 januari 2024 is afgerond.

Betrekken van de gemeenteraad
Wij vinden het van belang om uw raad goed te betrekken bij dit het proces. Zoals aangegeven krijgt u de gelegenheid om een zienswijze in te dienen op het voorgenomen collegebesluit, indien er gekozen wordt voor het scenario vervreemding. In dat geval is het later in het proces aan u als raad om het college toestemming te geven de GR GKB definitief te beëindigen

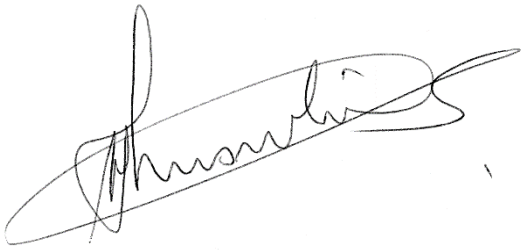
Naast dit formele traject willen we u ook zo goed mogelijk blijven informeren over en betrekken bij het proces. Daarom zal er rond de zomervakantie een gezamenlijke raadsbijeenkomst georganiseerd worden.

Aandacht voor cliënten en medewerkers
Tot slot benadrukken we dat zorg voor de cliënten en de aandacht voor de positie van de medewerkers in dit proces voorop staan. Wij realiseren ons dat deze keuze vanuit het algemeen belang gevolgen voor de medewerkers heeft. We hechten eraan om hier onze waardering uit te spreken voor hun inzet en de uitstekende wijze waarop zij hun werk verrichten. Vanzelfsprekend zal er in dit proces rekening houden met hun belangen en rechtspositie. Daarnaast onderstrepen wij dat wij ervoor zullen zorgen dat een goede en toegankelijke schuldhulp dienstverlening gewaarborgd blijft voor de inwoners die de komende periode een beroep op de GKB doen voor hulp bij geldzorgen.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders,

A.J. Kastelein
secretaris

R.T.A. Korteland
burgemeester

